

Briuselis, 2023 m. spalio 20 d.
(OR. en)

14510/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0049(COD)

ENT 218
MI 881
IND 548
CHIMIE 91
COMPET 1019
SAN 607
ENV 1162
CONSOM 377
AGRI 640
CODEC 1952

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. spalio 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 581 final
Dalykas:	KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 581 final.

Priedama: COM(2023) 581 final

Briuselis, 2023 10 16
COM(2023) 581 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktai Komisijai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės

1. ĮVADAS

2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003¹, taikomas nuo 2022 m. liepos 16 d.

Jis pakeičia 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2003/2003 dėl trąšų².

Reglamentu (ES) 2019/1009 derinimo taikymo sritis išplečiama įtraukiant naujų kategorijų tręšiamuosius produktus, visų pirma naujoviškus ir žiedinės ekonomikos produktus, kurių sudėtyje yra medžiagų, gautų iš atliekų ar šalutinių produktų. Jame nustatyti tręšiamųjų produktų ženklinimo CE ženklų agronominio veiksmingumo ir saugos reikalavimai. Gamintojai gali laisvai pasirinkti, ar remtis jo nuostatomis ir ženklini CE ženklu savo tręšiamuosius produktus, ar laikytis nacionalinių taisyklių dėl tręšiamųjų produktų.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamas I priedas, išskyrus kadmio ribines vertes, su produktų funkcinių kategorijų aprėptimi susijusias apibrėžtis ir elementus, iš dalies keičiami II, III ir IV priedai ir papildomas II priedas.

Priėmusi deleguotąjį aktą, Komisija nedelsdama apie tai vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai. Deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nepareikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis gali būti pratęstas trimis mėnesiais.

Teikdama šią ataskaitą, Komisija laikosi Reglamento (ES) 2019/1009 44 straipsnio 2 dalyje nustatyto ataskaitų teikimo reikalavimo.

3. ĮGALIOJIMŲ DELEGAVIMAS

3.1 Įgaliojimai, kuriais pasinaudota ataskaitiniu laikotarpiu

Ataskaitiniu laikotarpiu³ Komisija naudojo savo deleguotaisiais įgaliojimais, priimdama toliau nurodytus deleguotuosius aktus⁴.

- 2021 m. birželio 23 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/1768, kuriuo derinant prie techninės pažangos iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės, I, II, III ir IV priedai⁵. Šis deleguotasis reglamentas, priimtas remiantis Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 1 dalimi, įsigaliojo 2021 m. spalio 28 d. ir taikomas nuo 2022 m. liepos 16 d.
- 2021 m. liepos 5 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2086, kuriuo, siekiant nusodintas fosfato druskas ir jų darinius įtraukti kaip ES tręšiamųjų produktų sudedamųjų

¹ OL L 170, 2019 6 25, p. 1.

² OL L 304, 2003 11 21, p. 1.

³ Galutinis terminas, iki kurio ataskaitiniu laikotarpiu priimti deleguotieji aktai turi būti įtraukti į šį skirsnį, – 2023 m. rugpjūčio 31 d.

⁴ Deleguotieji aktai išvardyti chronologine tvarka pagal jų priėmimo datas.

⁵ OL L 356, 2021 10 8, p. 8.

medžiagų kategoriją, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1009 II ir IV priedai⁶. Šis deleguotasis reglamentas, priimtas remiantis Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 1 dalimi, įsigaliojo 2021 m. gruodžio 20 d. ir taikomas nuo 2022 m. liepos 16 d.

- 2021 m. liepos 6 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2087, kuriuo, siekiant terminės oksidacijos medžiagas ir jų darinius įtraukti kaip ES tręšiamųjų produktų sudedamųjų medžiagų kategoriją, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1009 II, III ir IV priedai⁷. Šis deleguotasis reglamentas, priimtas remiantis Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 1 dalimi, įsigaliojo 2021 m. gruodžio 20 d. ir taikomas nuo 2022 m. liepos 16 d.
- 2021 m. liepos 7 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2088, kuriuo, siekiant pirolizės arba dujinimo medžiagas įtraukti kaip ES tręšiamųjų produktų sudedamųjų medžiagų kategoriją, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1009 II, III ir IV priedai⁸. Šis deleguotasis reglamentas, priimtas remiantis Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 1 dalimi, įsigaliojo 2021 m. gruodžio 20 d. ir taikomas nuo 2022 m. liepos 16 d.
- 2022 m. kovo 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/973, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009 papildomas nustatant šalutinių produktų naudojimo ES tręšiamuosiuose produktuose agronominio veiksmingumo ir saugos kriterijus⁹. Šis deleguotasis reglamentas, priimtas remiantis Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 7 dalimi, įsigaliojo 2022 m. liepos 14 d. ir taikomas nuo 2022 m. liepos 16 d.¹⁰
- 2022 m. kovo 22 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/1171, kuriuo, siekiant atgautas didelio grynumo medžiagas įtraukti kaip ES tręšiamųjų produktų sudedamųjų medžiagų kategoriją, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1009 II, III ir IV priedai¹¹. Šis deleguotasis reglamentas, priimtas remiantis Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 1 dalimi, įsigaliojo 2022 m. liepos 16 d. ir taikomas nuo 2022 m. liepos 28 d.
- 2022 m. gegužės 5 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/1519, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1009 nuostatos dėl reikalavimų, taikytinų ES tręšiamiesiems produktams, kurių sudėtyje yra inhibitorinių junginių, ir tolesniam degazuotojo substrato apdorojimui¹². Šis deleguotasis reglamentas, priimtas remiantis Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 1 dalimi, įsigaliojo 2022 m. spalio 3 d. ir taikomas nuo tos datos.
- 2022 m. lapkričio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/409, kuriuo dėl mažiausio kalcio oksido kiekio paprastuosiose biriosiose neorganinėse makroelementų trąšose iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009¹³. Šis

⁶ OL L 427, 2021 11 30, p. 120.

⁷ OL L 427, 2021 11 30, p. 130.

⁸ OL L 427, 2021 11 30, p. 140.

⁹ OL L 167, 2022 6 24, p. 29.

¹⁰ Byloje T-560/22 „Fachverband Eisenhüttenschlacken“ prieš Komisiją, kuri nagrinėjama Bendrajame Teisme, ieškovas prašo panaikinti vieną šio deleguotojo reglamento nuostatą; vienas iš prašymų susijęs su įtariamu pagal Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 7 dalį deleguotųjų įgaliojimų viršijimu arba piktnaudžiavimu jais. Komisija mano, kad šis prašymas nepagrįstas.

¹¹ OL L 183, 2022 7 8, p. 2.

¹² OL L 236, 2022 9 13, p. 5.

¹³ OL L 59, 2023 2 24, p. 1.

deleguotasis reglamentas, priimtas remiantis Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 1 dalimi, įsigaliojo 2023 m. kovo 16 d. ir taikomas nuo tos datos.

Pagal Reglamento (ES) 2019/1009 44 straipsnio 5 dalį Komisija vienu metu pranešė Europos Parlamentui ir Tarybai apie kiekvieną iš šių deleguotųjų aktų. Europos Parlamentas ir Taryba nepratęsė Reglamento (ES) 2019/1009 44 straipsnio 6 dalyje nurodyto prieštaravimo dėl bet kurio iš šių aktų laikotarpio. Nei Europos Parlamentas, nei Taryba neprieštaravo nė vienam iš minėtų aktų.

Priėmus šiuos deleguotuosius aktus sudarytos palankesnės sąlygos prekybai atsinaujinančiais biologiniais tręšiamaisiais produktais, kurių sudėtyje yra naujoviškų medžiagų iš organinių atliekų (pvz., gyvulių mėšlo, nuotekų, dumblo, komunalinių atliekų), taip prisidedant prie strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslų įgyvendinimo¹⁴.

3.2 Įgaliojimai, kuriais ataskaitiniu laikotarpiu nepasinaudota

Ataskaitiniu laikotarpiu nepasinaudota Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 8 dalyje nustatytais įgaliojimais. Pagal šį straipsnį Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, atsižvelgiant į naujus mokslinius įrodymus. Šiuo metu Komisija vertina naujus mokslinius įrodymus dėl fosfonatų, kaip augalų biostimuliatorių, naudojimo. Dar nepriimtas joks sprendimas dėl deleguotojo akto priėmimo, atsižvelgiant į galimą poveikį didžiausiai leidžiamai liekanų koncentracijai maiste ir pašaruose. Dėl mokslo raidos naujovių gali reikėti priimti deleguotąjį aktą pagal 42 straipsnio 8 dalį. Todėl šių įgaliojimų vis dar reikia.

3.3 Tolesni veiksmai

Šiuo metu Komisija vertina įvairius Reglamento (ES) 2019/1009 derinimo su technikos pažanga pakeitimus, kuriais siekiama suteikti naujų galimybių žiedinei ekonomikai šiame sektoriuje. Visų pirma tęsiamas darbas dėl galimų deleguotųjų reglamentų, grindžiamų 42 straipsnio 1 dalimi, laikantis to paties straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytų sąlygų. Tiksliau:

- 42 straipsnio 4 dalis – mikroorganizmai

Šiuo metu Komisija vertina tam tikrus mikroorganizmus, siekdama nustatyti, ar jie saugūs ir todėl galėtų būti įtraukti į derinimo taisyklių taikymo sritį pagal Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnio 1 ir 4 dalis.

- 42 straipsnio 5 dalis – šalutinių gyvūninių produktų gaminiai

Komisija priėmė 2023 m. gegužės 22 d. Deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/1605 kuriuo, nustatant organinių trąšų ir dirvožemį gerinančių medžiagų gamybos grandinės galutinius taškus, papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009¹⁵. Komisija šiuo metu vertina tuos šalutinių gyvūninių produktų gaminius pagal svarbius aspektus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta nustatant galutinį gamybos grandinės tašką, laikydamosi 42 straipsnio 5 dalyje nustatytų sąlygų. Pirmasis deleguotasis aktas dėl perdirbto mėšlo turėtų būti priimtas iki 2023 m. pabaigos.

- 42 straipsnio 6 dalis – tam tikrų polimerų biologinio skaidumo kriterijai

Šiuo metu Komisija vertina galimybę nustatyti polimerų, nurodytų Reglamento (ES) 2019/1009 II priedo II dalies sudedamųjų medžiagų 9 kategorijos 2 punkte, biologinio skaidumo kriterijus ir bandymų metodus tų kriterijų atitikčiai patikrinti.

¹⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“. COM/2020/381 final, 2020 5 20

¹⁵ OL L 198, 2023 8 8, p. 1.

4. IŠVADA

Remdamasi Reglamente (ES) 2019/1009 suteiktais įgaliojimas, Komisija sudarė palankesnes sąlygas prekybai trešiamaisiais produktais vidaus rinkoje ir skatino žaliąsias ir žiedines trąšas, pagamintų iš gamtinių dujų ar kitų iškastinių medžiagų, alternatyvas. Tai ypač svarbu siekiant užtikrinti trąšų prieinamumą ir įperkamumą¹⁶.

Komisija mano, kad Reglamento (ES) 2019/1009 42 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus reikia pagal 44 straipsnio 2 dalį pratęsti penkerių metų laikotarpiui.

Tai bus ypač svarbu siekiant užtikrinti būtiną teisinės sistemos lankstumą, kad ji būtų reguliariai papildoma ir pritaikoma, atsižvelgiant į naujausią technikos ir mokslo pažangą.

Komisija kviečia Europos Parlamentą ir Tarybą susipažinti su šia ataskaita.

¹⁶ 2022 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Trąšų pakankamumo ir įperkamumo užtikrinimas“, COM(2022) 590.